

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U000036

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-01-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурлака Марина Дмитрівна

2. Burlaka Maryna Dmytrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 24-12-2014

Спеціальність за освітою: 8.070801

Місце роботи здобувача: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: 01601, Україна, Київ, вул. Терещенківська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.880.02

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"

Код за ЄДРПОУ: 19491035

Місцезнаходження: вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, м. Київ, Київська обл., 03035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут ботаніки ім. М. Г. Холодного

Код за ЄДРПОУ: 05417199

Місцезнаходження: 01601, Україна, Київ, вул. Терещенківська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.25

Тема дисертації:

1. Оцінка ризиків втрати зникаючих видів судинних рослин Європейської широколистянолісової зони України
2. Extinction risk assessment of endangered vascular plants of European broad-leaved forest zone of Ukraine

Реферат:

1. Дисертація присвячена оцінці ризиків зникнення шести модельних видів рослин Європейської широколистянолісової зони України, що мають природоохоронну категорію "зникаючий": *Diphasiastrum tristachyum*, *D. zeilleri*, *Linnaea borealis*, *Pedicularis exaltata*, *Sesleria caerulea* та *Spiranthes spiralis*. Встановлено їх сучасне поширення в Україні. Проведено комплексне вивчення популяцій: досліджено та проаналізовано популяційні параметри (чисельність, щільність, віталітетну, просторову, онтогенетичну структури). Запропоновано удосконалення методики багатомірного віталітетного аналізу. Визначено ценотичну приуроченість видів. За допомогою синфітоіндикації встановлено екологічні умови біотопів за їх участі в Україні та у межах європейської частини ареалів. Для двох видів визначено, а для інших уточнено значення екологічних факторів за шкалами Я. П. Дідуха. Вперше здійснено оцінку модельних видів за критеріями IUCN

на національному рівні, визначено типи загроз для них.

2. The thesis is devoted to extinction risk assessment of endangered vascular plants of European broad-leaved forest zone of Ukraine: *Diphasiastrum tristachyum*, *Diphasiastrum zeilleri*, *Linnaea borealis*, *Pedicularis exaltata*, *Sesleria caerulea* and *Spiranthes spiralis*. Current distributions of the species in Ukraine were revealed (two new subpopulations of *Spiranthes spiralis* were described). We investigated their population parameters (number and density, vitality, spatial and ontogenetic structure, where appropriate), ecological and coenotic characteristics. An improvement of multiparametral vitality analysis was suggested. This will make easy comparison of research results' for different taxa or authors. Coenotic structure and ecoareals of the species within Ukraine and Europe were described by the means of synphytoindication and compared using discriminant analysis. Based on these data there were elaborated values of Ya. P. Didukh ecological scales for two species and were improved for the others. For the first time were assessed risks of extinction for examined species under the regional IUCN Red list criteria within Ukraine. *Diphasiastrum tristachyum* and *D. zeilleri* are classified as Near Threatened due to low values of area of occupancy and extent of occupancy. *Linnaea borealis* meets the criterion B2ab(iii,v) as it has only two localities and both number and area of populations have declined. *Pedicularis exaltata* belong to category Endangered in Ukraine under criterion D (number of mature individuals are less than 250). Population of *Sesleria caerulea* within Ukraine meets criterion D2 for Vulnerable species because there is a single locality with area less than 20 km². And *Spiranthes spiralis* is classified as Endangered taxon under criteria A2c and C2a(i) as its populations have declined in the past and the number of mature individuals in each subpopulation is less than 250. The most threatened among considered species in Ukraine are *Linnaea borealis*, *Pedicularis exaltata* and *Spiranthes spiralis*. The major threats for model species are proximity of their localities in Ukraine to the areal border (for *Diphasiastrum tristachyum*, *D. zeilleri*, *Linnaea borealis*), limited areas of suitable biotopes (for all model species), possible transformation of present biotopes due to excess (for all model species) or lack of anthropogenic influence (for *Pedicularis exaltata*, *Spiranthes spiralis*).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дідух Яків Петрович
2. Didukh Yakiv Petrovych

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоляр Олена Миколаївна

2. Смоляр Олена Миколаївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Сергій Михайлович

2. Панченко Сергій Михайлович

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Бондар Олександр Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Бондар Олександр Іванович

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.